

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Biuro Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej

pl. Bankowy 2, 00-095 Warszawa, tel. 22 325 92 30, faks 22 325 96 02
sekretariat.bopipk@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl

Warszawa, 9 sierpnia 2019 r.

PK-III.604.37.2019.PBO
(nr pisma w sprawie: 2)

Dyrektorzy publicznych szkół w m.st. Warszawie

Szanowni Państwo

28 maja 2019 r. Prezydent m.st. Warszawy podpisał Zarządzenia Nr 886/2019 w sprawie zakazu stosowania przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych.

Celem zarządzenia jest wyeliminowanie użycia przedmiotów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych w całym Urzędzie m.st. Warszawy, w jednostkach nadzorowanych oraz w trakcie wydarzeń organizowanych przez m.st. Warszawa. Zarządzenie wskazuje m.in. na konieczność rezygnacji z jednorazowych sztućców, naczyń, butelek, pojemników na żywność, opakowań, toreb, siatek i reklamówek na rzecz przedmiotów biodegradowalnych lub wielokrotnego użytku, promowania ekologicznego trybu życia z wykorzystaniem materiałów pochodzących lub podlegających recyklingowi oraz popularyzowania spożywania wody z wodociągu miejskiego.

Niezależnie od zapisów ww. zarządzenia, obowiązującym aktem prawa jest także dyrektywa z 27 marca 2019 r. Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, zobowiązująca do rezygnacji lub ograniczania użytkowania produktów wykonanych z tworzyw sztucznych, które są najbardziej niebezpieczne dla środowiska.

Biuro Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej Urzędu m.st. Warszawy koordynując stosowanie ww. zarządzenia oraz w ramach prowadzonej edukacji ekologicznej rekomenduje pewne działania, które szkoły mogą wdrożyć:

1. jednorazowe plastikowe, styropianowe pojemniki, naczynia, kubki, sztućce i słomki wykorzystywane w szkole powinny zostać zastąpione przedmiotami wielokrotnego użytku wykonanymi m.in. ze szkła, metalu lub tworzyw biodegradowalnych (np. z papieru, trzciny cukrowej, liści palmowych, drewna, bambusa, otrębów pszennych, skrobi kukurydzianej, słomy) - dotyczy to pracy stołówek szkolnych jak i usług cateringowych realizowanych na potrzeby zebrań, konferencji i wydarzeń organizowanych przez Państwa placówki (należy określić przy zamawianiu wytyczne dla firm cateringowych/dostawców dot. rodzaju naczyń w jakim mają być serwowane napoje i posiłki). Zdrowe przekąski mogą być podawane bez opakowań z tworzyw sztucznych np. owoce i warzywa w drewnianych skrzyniach, na tacach, talerzach lub w pakowane w papierowe torebki.

Wskazane jest zachęcanie uczniów do przynoszenia posiłków (drugiego śniadania) do szkoły w śniadaniówkach wielokrotnego użytku lub pakowanych np. w workowijki.

W sklepikach szkolnych można zastąpić artykuły spożywcze w opakowaniach z tworzyw sztucznych artykułami zdrowymi i świeżymi na wagę (ciastka, bakalie, orzechy, itp.) pakowanymi do pojemników wielokrotnego użytku np. pudełka, które ma ze sobą uczeń lub do biodegradowalnych opakowań np. papierowych.

Natomiast sprzedawane napoje w plastikowych butelkach lub styropianowych kubkach powinny zostać zastąpione napojami w szklanych butelkach lub puszkach (na te kwestie należy zwrócić uwagę w umowie najmu na prowadzenie sklepiku szkolnego).

Uczniowie mogą spożywać wodę z miejskiego wodociągu z wykorzystaniem naczyń wielokrotnego użycia. Polecamy montaż dystrybutorów/poidelek z „Warszawską Kranówką”, z których uczniowie i nauczyciele będą mogli pobierać wodę do własnych butelek wielokrotnego użytku – bidonów

w ramach programu „źródółka wody pitnej w budynkach użyteczności publicznej” realizowanego przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie S.A. przy współpracy z Urzędem m.st. Warszawy.

<https://wiemcojem.um.warszawa.pl/woda/jak-za-o-y-r-de-ko-w-szkole>

<https://wiemcojem.um.warszawa.pl/woda/zasady-udost-pniania-wody-wodoci-gowej-w-plac-wkach-szkolno-wychowawczych>

2. szczoteczki jednorazowego użytku stosowane podczas fluoryzacji zębów można zastąpić zwykłymi szczoteczkami przynoszonymi z domów przez uczniów lub jeśli jest taka możliwość – drewnianymi szczoteczkami (np. bambusowymi) z ekologicznym włosiem.
3. przedmioty z tworzyw sztucznych (takich jak plastikowe słomki, patyczki) kupowane na potrzeby zajęć plastycznych i technicznych powinny zostać zastąpione materiałami naturalnymi. Wskazane jest ponowne wykorzystywanie dostępnych przedmiotów lub odpadów w ramach kreatywnego recyklingu np. słoiczek zamiast plastikowego kubeczka do malowania farbami.

Ponadto proponujemy wykorzystywanie materiałów biurowych i piśmienniczych zarówno przez nauczycieli jak i uczniów z tworzyw naturalnych lub ulegających biodegradacji lub z materiałów z recyklingu lub mogących zostać poddane recyklingowi (np. papierowe, drewniane lub metalowe długopisy w wymiennymi wkładami, papierowe taśmy klejące, zeszyty z papierowymi okładkami, własnoręcznie uszyte piórniki lub worki na buty z niepotrzebnych ubrań, okładki na podręczniki ze starych kalendarzy).

Rekomendujemy również wybieranie nagród, pamiątek, prezentów dla uczniów wykonanych z materiałów naturalnych np. drewna, metalu lub zrobionych własnoręcznie np. przygotowanych przez rodziców z materiałów odzyskanych w ramach domowego recyklingu.

4. zachęcamy również do przeorganizowania obowiązującej praktyki dot. codziennego opróżniania szkolnych koszy na śmieci. Należałoby wprowadzić opróżnianie pojemników na odpady jedynie w przypadku jego całkowitego zapełnienia oraz wykorzystywanie worków na odpady wykonanych z biodegradowalnych materiałów. Konieczne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów z wykorzystaniem pojemników do segregacji – **PAPIER, METALE I TWORZYWA SZTUCZNE, SZKŁO, BIODOPADY**.
5. zachęcamy do organizowania proekologicznych inicjatyw edukacyjnych promujących wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ograniczanie zużycia plastiku np. konkursów, wycieczek, kótek ekologicznych.
6. polecamy jako pomoc dydaktyczną książki „*Jak zerwać z plastikiem*” Will McCallum, „*F** plastik. 101 sposobów jak uwolnić się od plastiku i uratować świat*” praca zbiorowa, „*Jak uratować świat. Czyli co dobrego zrobić dla planety*” Areta Szpura, „*Życie Zero waste. Żyj bez śmieci, żyj lepiej*” Katarzyna Wągrowska.

Szkoła jako podstawowa jednostka edukacyjna odpowiedzialna za kształtowanie właściwych proekologicznych wzorców zachowań powinna wybierać świadome, odpowiedzialne i mądre rozwiązania, godne naśladowania. Dlatego prosimy potraktować konieczne zmiany związane z ograniczeniem użycia jednorazowych przedmiotów z plastiku jako formę edukacji ekologicznej, lekcję ekologii polegającą na aktywnym zaangażowaniu grona pedagogicznego, rodziców i młodzieży w szukanie i wybór odpowiednich dla Państwa szkół rozwiązań. Liczymy, że wskazane przez nas pomysły okażą się pomocne i przyczynią się do powstania kolejnych, kreatywnych rozwiązań.

Zwracam się również do Państwa z prośbą o przesłanie informacji jakie działania zamierzacie zrealizować lub już zrealizowaliście na adres sekretariat.bonink@um.warszawa.pl do 31 października 2019 r. Informacja o realizowanych przez Państwa inicjatywach posłuży do stworzenia katalogu dobrych praktyk w tym zakresie.

Z poważaniem
ZASTĘPCA DYREKTORA
BIURA OCHRONY POWIETRZA
I POLITYKI KLIMATYCZNEJ
Jacek Kisiel
Jacek Kisiel